Siyaset Âlemi

Nazi Almanyasını Sevindiren Bir Hâdise

İngilterenin Paris sefiri Lord Tirrel yaşının ilerilemiş olmasından dolayı vazifesinden ayrılıyor. Fa'al diplomasiyi bırakarak dahilî siyasetle meşgul olmak üzere Lortlar Meclisine girecek. Onun yerine, İngilterenin Paris sefirliğini, evvelce memleketimizde İngiltereyi temsil eden Sir Corç Klerk ifa edecektir.

Ajans telgraflarının da geçenlerde kısaca bahsettikleri bu hâdise münasebetile Alman matbuatı, bilhassa Naziler son derece memnun görünüyorlar. Çünkü onların fikrine göre hakikî manasile Lord Tirrel bir Fransız dostu olmaktan ziyade tam bir Alman düşmanı idi. Binaenaleyh Klemansunun vaktile ortaya attığı:

"Fransa silâhlı muharebeden sonra şimdi de Almanyaya karşı sulh vasıtalarile mücadele etmek vaziyetindedir.,,

Prensibini benimsemişti. Yani bir İngiliz sıfatile hiç sevmediği Almanyanın Fransa ile mücadelede devam etmesini hoş görüyordu. Bundan dolayıdır ki Nazi Almanyası, onun, Paris gibi mühim bir diplomasi merkezinden ayrılmasını son derece mühim bir hâdise addediyor ve Fransanın Versay muahedesini istinat ettirdiği kalelerden bir tanesinin daha yıkılması ile, vaziyetin vuzuh peyda ettiğini ileri sürüyorlar. Lord Tirrel'in tekaütlüğü Alman diplomasisinin hazırlamadığı, fakat kâr hanesine kaydettiği bir muvaffakıyet gibi görünüyor. Bakalım, bu görüşü, hakikatihal ile ne derece tetabuk edecektir.

Süreyya

Estonyada Diktatörlük

Yeni Kararlar Alındı

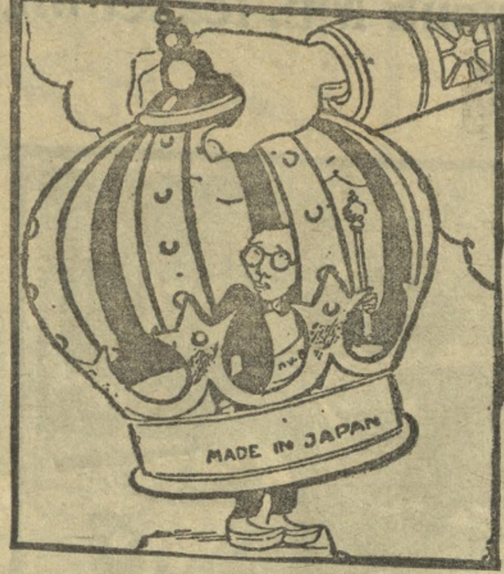
Tallin, 13 (A. A.) — Reisicümhur vekili M. Faets bütün Estonyada altı ay için "istisnaî idare„ ilân etmiştir.

M. Faets, Jeneral Haidomer'i ordu başkumandanı ilân etmiş ve kendisine ayni zamanda dahilî asayişi temin vazifesini vermiştir.

Eski muharipler federasyonu feshedilmiş, gazeteleri kapatılmış, ve başında bulunan idareciler tevkif edilmiştir. Bu tedbirler, eski muhariplerin teth'ş tehditleri neticesinde alınmıştır. Memleketin her tarafında sükûnet vardır.

HARİCÎ TELGRAFLAR

Japon - Mançuri Münasebatı

Bu karikatür de bir Rus eseridir: Japon - Mançu münasebatını göster-diği gibi sonuncu Çin İmparatoru olup Mançurinin başına getirilen Pu - Yi'nin nasıl İmparator ilân edildiğini de gösteriyor.

İspanyada Matbuat Grevi

Madrit 13 (A. A.) — Matbuat sanayii grev komitesi, resmî matbaalar müstahdeminine yarın sabah işe başlamaları için müsaade vermiştir. Yelnız, basit günlük işleri görmeler ve fevkalâde işler yapamamaları şartır.

Bugün, eğer yeni bir hâdise çıkmadığı takdirde, Katolik "El Debate„ gazetesi ile sosyalist fırkanın gazetesi olan "El Sosialista„ gazetesi çıkacaktır. Grev komitesi, bu sonuncu gazetenin, yalnız Halkevinde ve sosyalist merkezlerde satılmasına karar vermiştir.

Bundan başka dün ehemmiyetsiz bir nümayiş yapılmak istenmiş ve polis tarafından nümayişçiler dağıtılmıştır.

Madrit inşaat patron ve işçilerinin mümessilleri gece bir toplantı yapmışlardır.

Havanada Sansür

Havana, 13 (A.A) — Dahiliye nazırı, vilâyetlerden gelen bütün telgraflara sansür koymuştur. Havana'da memleketin vaziyeti hakkında, matbuata malûmat verilmemektedir.

Santiago da Küba'da örfi idare ilân edilmiştir. Birçok bombaların patlaması neticesinde 50 kişi tevkif olunmuştur. Sokaklar, kıtaatın muhafazası altındadır.

Staviski Rezaleti

Bu İşle Alâkadar Bir Takım Meb'uslar Sorguya Çekiliyorlar

Staviski rezaletini bir elektrik muhavvile merkezine benzeten Fransız karikatürü, bu merkezin üzerine "Ölüm tehlikesi var„ ibaresini yazmış ve son rezalete işaret olarak bir takım adamların ceselerini yerlere sermiştir. M. Prensin katline işaret olarak.

Paris 13 (A.A.) — Staviski meselesi ile uğraşan tahkikat komisyonu perşembeden sonra bu işle alâkadar görünen meb'usların ifadelerini alacaktır. Bu meyanda meb'uslardan M. Julien Durand, M. Dalimier ve Andre Hesse istiçvap olunacaktır. Komisyon kendi müracaatı üzerine M. Louis Proust'u daha evvel dinleyecektir. Diğer taraftan halk ile zabıtanın musademesi hadisesile meşgul bulunan komisyon da çalışmalarına devam etmektedir.

Mulen 13 (A.A.) — Dijon civarında esrarengiz bir şekilde katledilen temyiz mahkemesi müşavirlerinden

M. Prens'in cesedi, bugün mezardan çıkarılmıştır. Ceset, teşrih için Parise gönderilecektir.

Paris Polis Müdürlüğü

Paris, 13 — Emniyeti Umumiye Müdürü başka bir memuriyete nakledilmiş, yerine vilâyet polis müdürlerinden M. Bertui tayin olunmuştur.

Amerikan Muharipleri

Harp Tazminatlarını Alabilecekler Mi?

Vaşington, 13 (A.A.) — Hükûmetin muhalefetine rağmen, Meb'usan Meclisi, eski muharip'ere verilecek iki bin iki yüz milyon dolar tazminatın tamamen tediyesi kanununu kabul etmiştir. Bu kanunun kabulü ilk defa Reisicümhur M. Ruzvelt ile kongre arasındaki derin anlaşmıya ağır bir yara açmıştır.

Eğer kanun Âyan tarafından da kabul edilirse Reisicümhur veto hakkını istimal edecektir.

Amerikada Zelzele

Salt Lake City, 13 (A.A.) — Dün sabah şehirde kuvvetli bir zelzele olmuştur. Binalar sallanmış, pencereler kırılmış, saatler durmuştur. Ze'zele Vtah'ın şimalinde Logan'dan Vyoning'de Roksprings'e kadar duyulmuştur. Halk müthiş bir heyecan geçirmiştir.

İspanyada Mahpuslar

Hapishaneyi Delerek Kaçtılar

Bilbao, 13 (A.A.) — Şehir hapisanesinde bulunan dokuz soyguncu mahkûm, oturdukları yerin zemininde bir delik açarak avukatların görüşme odasına geçmiş, oradan da ziyaretçilere karışmışlar ve kaçmışlardır.

Bir Kuş Bir Tayyareyi Düşürdü

Marsilya, 13 (A.A.) — Tayyareci Chartove Kalküte civarında uçarken tayyaresine cesim bir kuşun çarpmasile bir pirinç tarlasına düşmüştür. Tayyare kâmilen yanmış, Chartove bir mucize kabilinden olarak kurtulmuştur.

Litvanyada Leh Aleyhtarlığı

Vilno, 13 (A. A.) — Matbuatın Kovno'dan aldığı haberlere göre, Litvanyadaki Leh aleyhtarlığı gün geçtikçe artmaktadır. Kiliselerde Lehçe hutbeler kaldırılmış, birçok Lehlilerin evlerinin ve mekteplerinin camları kırılmıştır. Litvanyadaki Lehistan matbuatı şiddetli bir sansöre tabi tutulmaktadır.

Gönül İşleri

Karilerin Suallerine Cevaplarım

Eskişehirde S. A. ye Beyer

Nişanlınızın babası ile mi evlenmek niyetindesiniz? Değilse, neden nişanlınızla değil de babası ile meşgul oluyorsunuz. Evleneceğiniz zaman tabii ayrı bir eve taşınacak ve müstakil bir ev kuracaksınız. O vakit bugün sizi endişeye düşüren adamın rolü kal mıyacak.

✱

Aksarayda sızlıyan kalp:

Mektubunuzu dikkatle okudum ve sizi haksız buldum. Ana kız modadan flandan bahsediyorlarmış. Bu neden sizi kızdırıyor. Bırakınız istediklerini konuşsunlar. Asabiyetinizi arttıracak kuruntulardan vazgeçiniz. Hayatınızı lüzumsuz şeylerle zehirlemeyiniz.

✱

" Bütün kalbimi verdiğim bir kızla nişanlanmak üzere idim. Okadar sevişiyorduk ki, biribirimiz için yaratılmış gibi idik. Bu sevgimiz bir sene sürdü. İki tarafın da muvafakatile nişanlanmıya karar verdik. Fakat tam bu sırada sevgilimin başka bir erkeğe de yüzverdiğini öğrenmiyeyim mi? Dünya başıma yıkıldı, sersemledim. Günlerce kendimi toplıyamadım. Şimdi perişan ve meyus bir haldeyim. Ne yapayım?

Adil

Bukadar sukutuhayale uğramıya ne lüzum var? Demek ki arkadaşınızı yalnız seçmiş ve kat'i adımı atmadan hakikati öğrenmiş bulunuyorsunuz. Ya evlendikten sonra bu hakikate vakıf olsaydınız ne olacaktı?

✱

Aydında S. A. F. Beye;

Kızın sizi sevdiği anlaşılıyor. Fakat ailesi muvaffakat etmedikçe bir şey yapmanıza imkân görmüyorum. Bu iş şiddetle olmaz. Onları kandırmıya, iyiliğinize hayran bırakmıya çalışınız. Yoksa zorbalık kızı da sizden kaçırır.

HANIMTEYZE

"Son Posta„ nın Edebî Tefrikası: 14 — 14 - 3 - 934

Burhan Cahit

ALAY EMRİ

Belliydi ki genç zabit ilk aşkını kemiklerine kadar sindirmiştir.

Mektubu şu cümle ile bitiriyordu.

— Sevgili Münire. Tayyarede yazdıklarımızı unutma! Onlar hayatımızın kanunu esasisidir.„

Yüzbaşı Necdet tayyare üçüncü filo kumandanlığına tayin edilmişti.

Delikanlı çok sevdiği bu tayyarecilik hayatının çok samimi havası ve kalbindeki aşkın heyecanı içinde bütün harareti ile çalışıyordu.

Her sabah uçuşlar yapıyor ve tayyarenise İstanbul istikametini vermemek için kendini güç zaptediyordu.

Karargâhtaki arkadaşları çok mert, fedakâr gençlerdi. Haftanın bir gecesini şehirde Porsuk çayı üzerindeki bahçeli gazinolarda ve yahut otelin salonunda geçiriyorlardı.

İki arkadaş bir ev tutmuşlardı. Yine bir filo kumandanı olan yüzbaşı Fikret tam onun kafasında bir gençti. Fikret bir sene evvel evlenmişti. Yakın vakite kadar beraberdiler. Bir de çocukları olmak üzere idi. Fikret tüzlenmiş, bu ilk doğum emniyetli yapılmak için onu İstanbul annesinin yanına göndermişti. Eskişehirde hizmetçi ellerinde iyi bakılacağından şüphe ediyordu.

Şimdi iki arkadaş beraberdiler.

— Yüzbaşı Fikret:

Bizim Nihal kucağına veliahtı da alıp geldiği gün zatialiniz Porsuk oteline teşrif buyurursunuz diyordu.

İki arkadaşın birleştikleri birçok meslekî münasebetler vardı. Fakat onları en çok birleştiren nokta İstanbul postası idi.

Bazı geceler, geç vakte kadar dolaşırlardı zaman İstanbul postasını bekliyor ve bir mektup almak ümidile İstasyona kadar gidiyorlardı. Ve çok defa da boş dönmüyorlardı.

İstasyonun karanlık meydanında posta peşinde dolaşırken bazan Necdete mektup çıkmıyor. O zaman Fikret:

— Seninkine ceza ver. Vazifesinde tekâsül gösteriyor. Diye alay ediyor. Bazan da Fikret eli boş dönünce Necdet ona takılıyordu:

— Hanımın sancısı tutmuş galiba. Mahdum Bey teşrif ederken peder Beyefendiyi atlattı.

— Mahdum Bey olduğunu ne biliyorsun!

— Mahdum Bey olmazsa Kerime Hanımefendi olur. Herhalde yakında bir adın da baba olacak! oğlan olursa adını ne koyacaksın?

— Şahin!

— Ya kız olursa?

— Serçe?

Yüzbaşı Necdet tekrar etti:

— Serçe.. Serçe Hanım. Fena değil yahu!

— Herhalde Ayşeden, Hadiceden daha iyi. Hele birtakım kadın isimleri vardır. Hani sonları hep (t) ile biter. Sehavet, Nebahat, Melâhat, İfakat, Şazimet, Atıfet, falan.. Onlardan çok güzel.

— Tam tayyareci kızının adı.

— Zaten bizde bir adamın yaşını anlamak istersen adını sor.

— Ne demek?

— Meselâ bir kadının ismi Zerrin, Nevin, Suat, Peymane falan mı, muhakkak kırkı boylamıştır.

— Sebep?

— Çünkü bu isimler edebiyatı cedide muharrirlerinin roman kahramanlarıdır. O devrin kızları en ziyade bu isimleri taşırlar.

— Garip?

— Garip ya, bu Melâhat, Sabahat, Semahat'lar da meşrutiyet sıralarında yetişen kızlardır. Bunlar da kırka merdiven dayamışlardır.

— Tuhaf şey!

— Tuhaftır. Sonra meselâ Ayten, Asüman, Elvan, Leylâ, Nârin gibi isimler işittin mi hiç bakma.

— Neden?

— Onlar daha çocuk sayılır. Yeni yetişenlerin isimleri.

— Ya erkek isimleri?..

— Onlar malûm. Eskiden memleketin yarısı Şemsettin, Bahaettin, Nizamettindi. Şimdi.

— Şimdi arapçalar kalktı. Tekin, Yalçın, Coşkun oldular değil mi?

— Eskiler de Nizam, Şemsi, Baha oldular.

— Demek çocuklarının adını kız olursa Serçe, erkek olursa Şahin koyacaksın.

— Tayyareci çocukları böyle olur.

— Kendin adını değiştirsen?

— Kartal olurdum!

İki arkadaşın konuştukları bahisler daima böyle kendilerine âit şeylerdi. Yüzbaşı Fikret nasıl evlendiğini anlatır, düğün gecesi kapıdan yengeyi nasıl kovduğunu, eski kadınların eski adetlerden bir türlü kurtulamadıklarını söyleyerek Necdeti güldürdü.

Yüzbaşı Necdet Münireye ait bahislerde çok ciddî görünüyordu. O nişanlısının ismini bile söylerken ihtiyarında olmıyarak bir hürmet hissediyordu.

Ve genç zabit bütün bu hislerini ve en küçük köşelerine kadar hayatının bütün parçalarını sayfa sayfa yazıp gönderiyordu.

Münire onu mektupsuz ve habersiz bırakmıyordu.

Ve bütün mektuplarında genç kız ona bu uzun yazılarından dolayı teşekkür ediyordu.

Son bir mektubunda sade, içinden gelmiş bir ifade ile anlatıyordu:

" Günümün en tatlı dakikaları mektubunla başbaşa kaldığım zamanlar... Ve gecelerimin en mes'ut zamanı onları yatağımda tekrar ettiğim dakikalar.. Hayatım dar bir çerçeveye girdi. Bankada işim bittiği zaman mektuplarını açıyorum. Vapurda bütün meşguliyetim kitap okumak. Hisara gidip geliniceye kadar kitaptan başımı kaldırmıyorum.

(Arkası var)